

Bruxelles, den 6.12.2017
COM(2017) 824 final

2017/0335 (CNS)

Forslag til

RÅDETS DIREKTIV

om bestemmelser til styrkelse af den finanspolitiske ansvarlighed og den mellemfristede budgetmæssige udvikling i medlemsstaterne

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

Forslagets begrundelse og formål

For ti år siden ramte en finansiel og økonomisk krise af hidtil uset omfang økonomierne i Den Europæiske Union (EU). Krisen havde ikke oprindelse i euroområdet, men den åbenbarede nogle af områdets institutionelle mangler. Som reaktion herpå har EU søgt at styrke ordningerne for økonomisk styring i Unionen og euroområdet, navnlig ved hjælp af lovgivningspakkerne kendt som sixpacken (fem forordninger og et direktiv vedtaget i 2011) og twopacken (to forordninger vedtaget i 2013). Disse pakker har bidraget til at forbedre tilsynet af de nationale budgetter, fastlægge mere solide finanspolitiske rammer og øge opmærksomheden på gældsniveauet.

I bestræbelserne på at afhjælpe de underliggende årsager til krisen blev det imidlertid tydeligt, at den regelbaserede finanspolitiske ramme på EU-plan skulle suppleres med bindende bestemmelser på nationalt plan, som kan fremme en sund finanspolitik i alle medlemsstater og fungere som en varig mekanisme til at forebygge uforholdsmæssigt store underskud.

I den forbindelse blev der set på, hvorvidt EU-retten kan lægges til grund for sådanne nationale regler. Kommissionen gik på daværende tidspunkt stærkt ind for at foretage yderligere reformer af den økonomiske styring ved hjælp af fællesskabsmetoden¹. På mødet i december 2011 lykkedes det imidlertid ikke Det Europæiske Råd at nå til enighed om de drøftede foranstaltninger. Som følge heraf valgte de medlemsstater, der ønskede at forpligte sig i fællesskab til sådanne nationale regler, at gøre dette på et mellemstatsligt grundlag, hvilket førte til undertegnelsen af traktaten om stabilitet, samordning og styring i Den Økonomiske og Monetære Union (TSSS) som et første skridt hen imod indarbejdelsen af dens bestemmelser i traktaterne så hurtigt som muligt.

TSSS blev undertegnet den 2. marts 2012 af 25 kontraherende parter (alle medlemsstater undtagen Tjekkiet og Det Forenede Kongerige²), og den trådte i kraft den 1. januar 2013. Dens hjørneste er afsnit III, som indeholder den såkaldte finanspagt. Den vigtigste bestemmelse pålægger de kontraherende parter at indarbejde en regel om et ligevægtigt (konjunkturkorrigeret) budget i bindende og varige nationale bestemmelser, helst i forfatningen. Reglen afspejler den bestemmelse, der ligger til grund for den forebyggende del af stabilitets- og vækstpagten, nemlig den mellemfristede budgetmålsætning. 22 kontraherende parter er bundet af finanspagten (alle eurolande samt på frivillig basis Bulgarien, Danmark og Rumænien). De øvrige dele af TSSS sigter mod at styrke samordningen af de økonomiske politikker og at forbedre styringen i euroområdet.

De berørte parter har altid betragtet den mellemstatslige fremgangsmåde, der blev anvendt ved vedtagelsen af TSSS, som en måde hvorpå man hurtigt kunne tage nødvendige skridt, på et tidspunkt hvor krisen var på sit højeste, og alle fremskridt blev blokeret i Det Europæiske Råd. De kontraherende parter blev således enige om at søge at indarbejde de centrale bestemmelser i TSSS i EU-retten senest fem år efter ikrafttrædelsen, dvs. den 1. januar 2018.

Denne politiske aftale fremgår af artikel 16: "*Senest inden fem år efter denne traktats ikrafttrædelse skal der på grundlag af en vurdering af erfaringen med dens gennemførelse tages de nødvendige skridt i overensstemmelse med traktaten om Den Europæiske Union og*

¹ Erklæring fra kommissionsformand José Manuel Barroso på pressekonferencen efter mødet mellem stats- og regeringslederne i euroområdet den 27. oktober 2011 (SPEECH/11/713).

² Kroatien var ikke medlem af Den Europæiske Union, da TSSS blev undertegnet, og har indtil videre ikke undertegnet den.

traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde med henblik på at indarbejde denne traktats indhold i Den Europæiske Unions retlige rammer".

I Kommissionens oplæg fra maj 2017 om en dybere økonomisk og monetær Union³ blev der mindet om denne aftale, og der blev hentydet til den mulige indarbejdning af finanspagten i EU-retten mellem 2017 og 2019. I sin tale om Unionens tilstand og i den ledsagende hensigtserklæring⁴ foreslog kommissionsformand Jean-Claude Juncker bl.a. at indarbejde indholdet af TSSS i EU-retten under hensyntagen til den fleksibilitet, der findes i stabilitets- og vækstpakten, og som Kommissionen har fremhævet siden januar 2015.

Europa-Parlamentet har også ved adskillige lejligheder opfordret til, at indholdet af TSSS indarbejdes i traktaterne⁵, idet styringen af en egentlig økonomisk og monetær union (ØMU) for at være virkelig legitim og demokratisk skal placeres inden for Unionens institutionelle rammer.

Finanspagten blev vedtaget som en nødløsning i alvorlige krisetider, men dens grundprincipper er stadig velfunderede — det er i Unionens og euroområdet interesse at fremme ansvarlige politikker, som forhindrer uforholdsmæssigt store underskud. Nærværende forslag indgår i et bredere ambitiøst sæt initiativer om at reformere ØMU'en, som fremlægges af Kommissionen den 6. december 2017. I lyset af den store betydning for fuldførelsen af ØMU'en imødekommer forslaget det ønske, der blev tilkendegivet af de kontraherende parter til TSSS, opfordringerne fra Europa-Parlamentet til at integrere bestemmelserne i EU-retten samt kommissionsformand Jean-Claude Junckers opfordring til sammenhold, effektivitet og demokratisk ansvarlighed i hans tale om Unionens tilstand i september 2017.

Det foreslåede direktiv styrker medlemsstaternes finanspolitiske ansvarlighed og budgetstillinger på mellemlang sigt og søger således, sideløbende med de gældende bestemmelser i stabilitets- og vækstpakten, at opfylde finanspagtens underliggende mål, nemlig konvergens hen imod forsvarlige offentlige gælds niveauer. Det vil nemlig tage tid at absorbere den store gæld, der stadig kan konstateres i dag. Det er derfor afgørende at sikre fortsat fremgang på både kort og lang sigt.

For at sikre fremskridt i retning af forsvarlige gælds niveauer kræver det, at de årlige beslutninger vedrørende budgettet har et stærkt fokus på at opfylde og fastholde den mellemfristede budgetmålsætning. Den budgetmæssige udvikling skal fastslås politisk og bygge på tiltag, som er under regeringernes kontrol og tager hensyn til de økonomiske forhold. Hyppige justeringer af udviklingsmålene undergraver imidlertid troværdigheden og effektiviteten af enhver strategi for gælds nedbringelse. Bl.a. på grund af de ekstraordinære økonomiske omstændigheder, der herskede, da finanspagten trådte i kraft, er budgetpolitikkerne endnu ikke blevet bragt ind på en sådan fast mellemfristet udviklingskurs. Efterhånden som de økonomiske forhold nu igen er ved at være normale, er tiden kommet til at føre dette ønske ud i livet og styrke det yderligere.

Som det også fremføres i oplægget om ØMU'en, skal ØMU'en og dens fuldførelse være åben for alle medlemsstater. De visioner, der skabes for euroområdet, bør også skabes for — og sammen med — de medlemsstater, der ventes at tilslutte sig euroen i fremtiden. Det er afgørende for en velfungerende fællesvaluta. Direktivet bør derfor gælde for såvel de medlemsstater, der har euroen som valuta, som de øvrige medlemsstater, der ønsker at deltage.

³ COM(2017) 291 af 31.5.2017.

⁴ Jean-Claude Junckers tale om Unionens tilstand 2017 den 13. september 2017 (SPEECH/17/3165).

⁵ Europa-Parlamentets beslutning af 12. december 2013 om konstitutionelle problemer i forbindelse med forvaltning på flere niveauer i Den Europæiske Union (P7_TA(2013)0598) og beslutning af 24. juni 2015 om gennemgang af rammerne for økonomisk styring: status og udfordringer (P8_TA(2015)0238).

Artikel 3 i TSSS (som udgør en del af finanspagten) er set ud fra et ØMU-perspektiv langt den vigtigste bestemmelse, da den tilsigter at imødekomme behovet for at bevare sunde og holdbare offentlige finanser og at forhindre offentlige underskud og offentlig gæld i at blive uforholdsmæssigt store. I henhold til artikel 3, stk. 1, har de kontraherende parter forpligtet sig til at opretholde ligevægt eller overskud på budgettet med en nedre grænse for det strukturelle underskud på 0,5 % af BNP, hvilket kan være 1,0 % af BNP for medlemsstater med en gæld, der ligger betydeligt under 60 % af BNP, og for hvilke der er en lav risiko med hensyn til de offentlige finansers holdbarhed. Denne regel om et ligevægtigt budget skal ledsages af en korrektionsmekanisme, der udløses automatisk i tilfælde af en væsentlig afvigelse. I henhold til artikel 3, stk. 2, skal de kontraherende parter indarbejde disse regler i deres nationale retssystemer. Andre bestemmelser i TSSS er enten allerede blevet indarbejdet i EU-retten (navnlig i twopacken hvad angår euroområdet) eller vil kræve en ændring af traktaterne, eller også egner de sig ikke til at blive indarbejdet af forskellige årsager (f.eks. gentager nogle bestemmelser allerede gældende EU-ret). Derfor er det "materielle indhold", der bør indarbejdes i EU-retten, koncentreret i artikel 3 i TSSS.

Der er mange fornuftige grunde til at indlemme indholdet af TSSS i EU's finanspolitiske ramme. Ved at indgå i en overordnet EU-ramme for økonomisk styring i stedet for det nuværende mellemstatslige setup vil det forenkle lovgivningsrammen og garantere en mere effektiv og systematisk overvågning af anvendelsen og håndhævelsen af budgetreglerne på både EU-plan og på nationalt plan. Det mindsker samtidig risikoen for gentagelser og modstridende tiltag, som er en automatisk følge af, at der sideløbende med mellemstatslige aftaler findes mekanismer under EU-retten. En samlet overordnet ramme, som styres efter EU-retten, vil desuden fremme en sammenhængende og koordineret udvikling af budgetregler på EU-plan og på nationalt plan inden for den bredere proces med at udbygge ØMU'en. Frem for alt, og som det også anføres i de fem formænds rapport om gennemførelse af Europas Økonomiske og Monetære Union⁶, vil en integration i EU-retten af alle de mellemstatslige ordninger, der blev skabt under krisen, øge den demokratiske ansvarlighed og legitimitet i hele Unionen.

Det foreslåede direktiv bygger på en forståelse af, at EU's finanspolitiske ramme umuligt kan anvendes effektivt, hvis den udelukkende bygger på en topstyret tilgang. Eftersom den finanspolitiske beslutningsproces i EU er meget decentraliseret, og da der er et generelt behov for et nationalt ansvar for budgetregler, er det afgørende, at målsætningerne for den finanspolitiske samordning inden for rammerne af ØMU'en også er afspejlet i medlemsstaternes finanspolitiske rammer. Rådets direktiv 2011/85/EU⁷ fastsætter allerede mindstekravene for medlemsstaternes finanspolitiske rammer, men med TSSS styrkede de kontraherende parter grundlaget for ansvarlige finanspolitikker gennem et krav om at indarbejde en regel om et ligevægtigt budget ved hjælp af "*[nationale] bindende og varige bestemmelser, helst i forfatningen, eller på anden måde, der sikrer, at de fuldt ud overholdes og efterleves gennem hele den nationale budgetproces*".

Ud fra samme tanke pålægger nærværende forslag medlemsstaterne en pligt til at fastlægge en ramme med bindende og varige numeriske budgetregler, der samtidig med at være i overensstemmelse med de budgetregler, der følger af EU-retten, også kan tage hensyn til de enkelte medlemsstaters særlige kendetegn. Denne ramme bør sikre en mere ansvarlig finanspolitik og fremme overensstemmelse med de budgetmæssige forpligtelser, der følger af traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Den bør sørge for, at den

⁶ Gennemførelse af Europas Økonomiske og Monetære Union, rapport af 22. juni 2015 af Jean-Claude Juncker i nært samarbejde med Donald Tusk, Jeroen Dijsselbloem, Mario Draghi og Martin Schulz.

⁷ Rådets direktiv 2011/85/EU af 8. november 2011 om krav til medlemsstaternes budgetmæssige rammer (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 41). Rådets direktiv 2011/85/EU indgår i sixpacken.

offentlige gæld nærmer sig et forsvarligt niveau (dvs. referenceværdien i protokol nr. 12 om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, der er knyttet som bilag til traktaterne), navnlig ved hjælp af en fast mellemfristet målsætning for den strukturelle saldo, som er bindende for de nationale myndigheder i forbindelse med den årlige vedtagelse af budgettet. En sådan målbaseret tilgang afspejler et fælles ønske om at sikre holdbarheden i de offentlige finanser, som skinner igennem i både de nationale budgetregler og -mekanismer og i EU's finanspolitiske ramme. Det mellemfristede perspektiv skal skabe et mere solidt grundlag for sunde finanspolitikker, idet de fleste finanspolitiske foranstaltningers budgetvirkninger rækker langt ud over det årlige budgetforløb. På samme måde bør det mellemfristede finanspolitiske perspektiv indregne gennemførelsen af større strukturreformer, som har en konstaterbar positiv indvirkning på holdbarheden af de offentlige finanser på lang sigt.

Hvis budgetlægningen ikke bygger på et mellemfristet ankerpunkt, bør budgetplanerne indeholde et mellemfristet udviklingsmål for udgifterne minus diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, der stemmer overens med den mellemfristede målsætning eller tilpasningsstien i retning deraf. For at sikre et større nationalt ejerskab af finanspolitikken og afspejle særlige forhold i de enkelte medlemsstater bør dette udviklingsmål fastsættes for hele valgperioden som fastsat i den nationale forfatning, så snart en ny regering træder til. Det er vigtigt, at de årlige budgetter derefter holder sig til dette udviklingsmål gennem hele perioden.

Af hensyn til troværdigheden af den mellemfristede målsætning og det dertil knyttede driftsmål bør der være effektive midler til at sætte ind mod manglende overholdelse. Der kan opstå ekstraordinære omstændigheder, som forårsager en midlertidig afvigelse fra den mellemfristede målsætning eller tilpasningsstien i retning heraf, men væsentlige konstaterede afvigelser skal korrigeres ved en automatisk aktivering af en forudfastsat mekanisme, som navnlig kan kompensere for afvigelser fra det mellemfristede udviklingsmål for udgifterne.

Tendensen til at oparbejde underskud og mere generelt den procykliske politik, som kan konstateres i adskillige medlemsstater, er til skade for en langsigtet forsvarlig budgetpolitik. Der er i dag etableret budgetregler og uafhængige finanspolitiske institutioner, som skal hjælpe med at imødegå disse udfordringer. Erfaringerne har vist, at budgetregler, der ledsages af uafhængige overvågningsordninger, indebærer øget gennemsigtighed, bedre budgetresultater og lavere omkostninger i forbindelse med finansiering af offentlig gæld. Det foreslåede direktiv indeholder derfor bestemmelser, der inddrager de uafhængige finanspolitiske institutioner i overvågningen af overensstemmelse med de numeriske budgetregler (f.eks. ved at undersøge hensigtsmæssigheden af den mellemfristede budgetmæssige udvikling), samt i overvågningen af, hvordan korrektionsmekanismen aktiveres og anvendes. Hvis de uafhængige finanspolitiske institutioner konstaterer væsentlige afvigelser fra den mellemfristede målsætning eller tilpasningsstien i retning heraf, bør de rette en henstilling til de nationale budgetmyndigheder om hurtigt at aktivere korrektionsmekanismen og foretage en vurdering af de planlagte korrigerende foranstaltninger og gennemførelsen heraf. Sådanne offentligt tilgængelige vurderinger, der er foretaget af de uafhængige finanspolitiske institutioner i forbindelse med deres virke, kombineret med en pligt for medlemsstaternes budgetmyndigheder til at efterleve disse henstillinger eller give en begrundelse for ikke at gøre det, vil forøge de omdømmemæssige omkostninger ved manglende efterlevelse og således øge troværdigheden af den mellemfristede budgetmæssige udvikling og chancerne for at holde sig til den. Med sixpacken, twopacken og TSSS⁸ er der

⁸ Ifølge TSSS opfordres Kommissionen til at fremlægge en rapport for de kontraherende parter i finanspagten om de foranstaltninger, som de hver især har truffet i medfør af artikel 3, stk. 2, i samme traktat. Den 22. februar 2017 vedtog Kommissionen således en meddelelse og en rapport med en

allerede blevet oprettet uafhængige finanspolitiske institutioner i næsten alle medlemsstater, og derfor vil det foreslåede direktiv næppe kræve oprettelse af nye strukturer, skønt der kan være behov for at ændre disse institutioners nuværende beføjelser eller for at give dem øget adgang til oplysninger eller flere ressourcer.

Det foreslåede direktiv indeholder detaljerede bestemmelser om korrektionsmekanismernes specifikke kendetegn og de elementer, der er nødvendige for de uafhængige finanspolitiske institutioners setup og specifikke opgaver, der følger af nærværende forslag. Disse indbefatter nogle af de centrale aspekter af de fælles principper for nationale finanspolitiske korrektionsmekanismer⁹, som medlemsstaterne tog udgangspunkt i ved vedtagelsen af foranstaltninger i medfør af artikel 3, stk. 2, i TSSS.

Det foreslåede direktiv berører ikke tilsagnet i artikel 7 i TSSS fra de kontraherende parter, der har euroen som valuta, om at koordinere deres holdning forud for en afstemning i Rådet om forslag eller henstillinger fremsat af Kommissionen som led i en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud. Det bibeholder ligeledes den praksis, der er fastsat i artikel 13 i TSSS, hvorefter Europa-Parlamentet og de kontraherende parters nationale parlamenter kan afholde drøftelser inden for rammerne af interparlamentariske møder. Sådanne drøftelser er med til at øge den demokratiske ansvarlighed i forbindelse med Unionens økonomiske styring.

- Sammenhæng med de gældende regler i EU

Det vigtigste instrument til finanspolitisk samordning og overvågning i Unionen og euroområdet er stabilitets- og vækstpagten, som gennemfører traktaternes bestemmelser om budgetdisciplin. Finanspagten svarer i mange henseender til den forebyggende del af stabilitets- og vækstpagten. Reglen om et ligevægtigt strukturelt budget afspejler i vid udstrækning bestemmelserne om den mellemfristede budgetmålsætning, der er fastsat i artikel 2a i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker¹⁰.

Det foreslåede direktiv introducerer en ramme med numeriske budgetregler og ledsagende specifikationer, som ikke alene er forenelig med stabilitets- og vækstpagten, men netop skal supplere den. Denne ramme skal fremme medlemsstaternes opfyldelse af deres forpligtelser efter TEUF hvad angår budgetpolitikken, hvilket bl.a. betyder, at den mellemfristede målsætning, der efter planen skal fungere som ankerpunkt for den nationale budgetprocedure med henblik på at sikre et holdbart gælds niveau, skal være i overensstemmelse med den mellemfristede budgetmålsætning, der er fastsat i artikel 2a i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97. For at tage hensyn til den fleksibilitet, der er indbygget i stabilitets- og vækstpagtens bestemmelser, og til pagtens proceduremæssige krav indeholder dette forslag særlige bestemmelser, som giver mulighed for at tage hensyn til medlemsstaternes gennemførelse af strukturreformer, der har positive virkninger på de offentlige finansers langsigtede holdbarhed.

2. RESULTATER AF HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER

Artikel 16 i TSSS og dens ledsagende betragtning udtrykker de kontraherende parters utvetydige ønske om hurtigst muligt at indarbejde indholdet af nævnte traktat i EU-retten.

vurdering af de relevante nationale foranstaltningers overensstemmelse (C(2017) 1201 final). Den indeholder nærmere oplysninger om de uafhængige finanspolitiske institutioner i de kontraherende parter.

⁹ Se Kommissionens meddelelse: Fælles principper for nationale finanspolitiske korrektionsmekanismer (COM(2012) 342 final).

¹⁰ Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker (EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1).

Med dette forslag følger Kommissionen op på dette ønske fra de 25 medlemsstater, som er kontraherende parter. Kommissionen annoncerede første gang sin hensigt om at tage et sådant initiativ og agere på tilsagnet i oplægget om en dybere økonomisk og monetær union, hvori den mindede om aftalen mellem de kontraherende parter om at indarbejde indholdet af TSSS i EU-retten. I sin tale om Unionens tilstand og i den ledsagende hensigtserklæring annoncerede kommissionsformand Jean-Claude Juncker, at pakken om udbygning af ØMU'en, som fremsættes den 6. december 2017, vil indeholde et forslag om en sådan indarbejdelse.

Det foreslåede direktiv bygger på Kommissionens indgående kendskab til finanspagtens udformning (og særligt dens vekselvirkninger med Unionens finanspolitiske rammer) og tager udgangspunkt i den måde, hvorpå de berørte medlemsstater har indarbejdet den i deres nationale ret. Kommissionen afholdt omfattende høringer med de berørte medlemsstater som led i forberedelserne til sin rapport fra februar 2017 om vurdering af overensstemmelsen af de nationale bestemmelser, der er gennemført af de kontraherende parter, som er bundet af finanspagten. Disse bilaterale drøftelser har givet Kommissionen bred indsigt i, hvordan parternes retlige og institutionelle foranstaltninger gennemfører reglerne i artikel 3 i TSSS.

I forbindelse med medlemsstaternes drøftelser om finanspagten i Rådet (økonomi og finans) og i de forberedende udvalg, navnlig om vurderingen af de nationale gennemførelsesbestemmelser overensstemmelse, kom medlemsstaterne også ind på spørgsmålet om indarbejdelse af finanspagten i EU-retten og genkaldte sig behovet for at tage skridt i denne retning inden den 1. januar 2018.

3. JURIDISKE ASPEKTER AF FORSLAGET

- **Retsgrundlag**

Det foreslåede direktiv har hjemmel i artikel 126, stk. 14, andet afsnit, i TEUF. Formålet med styrkelsen af den finanspolitiske ansvarlighed og den mellemfristede budgetmæssige udvikling i medlemsstaterne er at supplere og styrke de gældende politiske rammer til at forebygge uforholdsmæssigt store underskud som fastsat i artikel 126 i TEUF. Det foreslåede direktiv ændrer ikke de materielle eller proceduremæssige regler i stabilitets- og vækstpagten, men det forbedrer deres anvendelighed. Forslaget gælder for alle eurolandene og indeholder en tilvalgsklausul for medlemsstater uden for euroområdet.

- **Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet**

Forslaget er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. Dets mål kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan bedre nås på EU-plan. Det foreslåede direktiv er begrænset til, hvad der er nødvendigt for at nå nævnte mål.

Forslag til

RÅDETS DIREKTIV

om bestemmelser til styrkelse af den finanspolitiske ansvarlighed og den mellemlistede budgetmæssige udvikling i medlemsstaterne

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 126, stk. 14, andet afsnit,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Den Europæiske Centralbank,

efter en særlig lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde skal medlemsstaterne betragte deres økonomiske politik som et spørgsmål af fælles interesse, deres budgetpolitik skal styres af behovet for sunde offentlige finanser, og deres økonomiske politik må ikke bringe Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde i fare.
- (2) Stabilitets- og vækstpagten omfatter det multilaterale overvågningssystem og den overvågning og samordning af økonomiske politikker, der er fastlagt i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97¹¹, samt proceduren til at undgå uforholdsmæssigt store offentlige underskud, som er fastlagt i artikel 126 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og yderligere præciseret i Rådets forordning (EF) nr. 1467/97¹². Stabilitets- og vækstpagten er blevet yderligere forstærket ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1175/2011¹³ og Rådets forordning (EU) nr. 1177/2011¹⁴. Med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1173/2011¹⁵ blev der tilføjet et system med effektive, forebyggende og gradvise håndhævelsesmekanismer, hvorved der kan pålægges sanktioner mod medlemsstater, der har euroen som valuta.

¹¹ Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker (EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1).

¹² Rådets forordning (EF) nr. 1467/97 af 7. juli 1997 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EFT L 209 af 2.8.1997, s. 6).

¹³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1175/2011 af 16. november 2011 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 12).

¹⁴ Rådets forordning (EU) nr. 1177/2011 af 8. november 2011 om ændring af forordning (EF) nr. 1467/97 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 33).

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1173/2011 af 16. november 2011 om en effektiv håndhævelse af budgetovervågningen i euroområdet (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 1).

- (3) Med henblik på at fremme medlemsstaternes indfrielse af deres forpligtelser i henhold til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde inden for budgetpolitik blev der med Rådets direktiv 2011/85/EU¹⁶ fastlagt detaljerede regler vedrørende kendetegnene ved medlemsstaternes budgetrammer.
- (4) På grund af den større indbyrdes afhængighed mellem de medlemsstater, der har euroen som valuta, og deres følsomhed over for afsmittende virkninger fra hinandens budgetpolitikker blev der med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 472/2013¹⁷ og (EU) nr. 473/2013¹⁸ indført en række forbedringer af budgetkoordineringen og -overvågningen for yderligere at fremme den økonomiske integration, konvergens og samordning mellem medlemsstaterne.
- (5) Med det formål at styrke grundlaget for budgetdisciplin gennem hele konjunkturforløbet undertegnede og ratificerede 25 medlemsstater den 2. marts 2012 en mellemstatslig traktat om stabilitet, samordning og styring (TSSS) i Den Økonomiske og Monetære Union. Afsnit III i TSSS, den såkaldte finanspagt, er bindende for de medlemsstater, der har euroen som valuta, samt, på frivillig basis, for Bulgarien, Danmark og Rumænien (herefter tilsammen benævnt "de kontraherende parter"), og det pålægger de kontraherende parter en pligt til i deres nationale ret at indarbejde en regel om et ligevægtigt strukturelt budget, som indeholder en korrektionsmekanisme, der udløses automatisk i tilfælde af en væsentlig afvigelse og overvåges af uafhængige institutioner. De kontraherende parter udtrykte ønske om at anvende dette mellemstatslige instrument på midlertidig basis. Dette ønske fremgår af artikel 16 i TSSS, hvori det fastsættes, at der senest inden fem år efter traktatens ikrafttrædelse skal tages de nødvendige skridt med henblik på at indarbejde traktatens indhold i EU-retten. Der bør derfor indføres bestemmelser i EU-retten til at give indholdet af TSSS virkning.
- (6) Med henblik på at opretholde sunde og holdbare offentlige finanser og forhindre uforholdsmæssigt store offentlige underskud som foreskrevet i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og samtidig øge hele euroområdet robusthed bør de medlemsstater, der har euroen som valuta, i deres nationale ret have specifikke bestemmelser til at styrke deres finanspolitiske ansvarlighed og den mellemfristede budgetmæssige udvikling, der går videre end bestemmelserne i direktiv 2011/85/EU.
- (7) Eftersom den økonomiske og finansielle krise har efterladt adskillige medlemsstater med et stort offentligt gælds efterslæb, vil en ramme med numeriske finanspolitiske regler, som er specifikke for hver enkelt medlemsstat og har til formål at fremme en ansvarlig finanspolitik, og som samtidig effektivt fremmer indfrielsen af budgetforpligtelserne som foreskrevet i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, bidrage til at sikre konvergens i retning af forsvarlige offentlige gældsniveauer. En sådan ramme bør navnlig fungere, ved at der fastsættes en mellemfristet målsætning om strukturel ligevægt, der er bindende for de nationale budgetmyndigheder og deres årlige beslutninger. Mellemfristede målsætninger for budgetstillingen giver mulighed for at tage hensyn til forskellige gældskvoter og holdbarhedsrisici i medlemsstaterne og for at bringe gældsudviklingen på en fast kurs i

¹⁶ Rådets direktiv 2011/85/EU af 8. november 2011 om krav til medlemsstaternes budgetmæssige rammer (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 41).

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 472/2013 af 21. maj 2013 om skærpelse af den økonomiske og budgetmæssige overvågning af medlemsstater i euroområdet, der har eller er truet af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet (EUT L 140 af 27.5.2013, s. 1).

¹⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 473/2013 af 21. maj 2013 om fælles bestemmelser om overvågning og evaluering af udkast til budgetplaner og til sikring af korrektion af uforholdsmæssigt store underskud i medlemsstaterne i euroområdet (EUT L 140 af 27.5.2013, s. 11).

retning af de referenceværdier, der er fastsat i artikel 1 i protokol nr. 12 om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, som er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

- (8) Med henblik på at opfylde og fastholde den mellemfristede strukturelle målsætning bør medlemsstaterne fastlægge en konsistent tilpasningssti, der bygger på variabler, som budgetmyndighederne har kontrol over. En national budgetplanlægning, der er underbygget af fastlagte udviklingsmål for de offentlige udgifter, som tager hensyn til indvirkningen af diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, fremmer effektivitet, gennemsigtighed og ansvarlighed i overvågningen af den finanspolitiske udvikling. For at sikre en tæt forbindelse mellem planerne og de overordnede budgetresultater på mellemlang sigt og en øget følelse af nationalt ejerskab af finanspolitikken bør der fastlægges mellemfristede udviklingsmål for de offentlige udgifter, minus diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, for en hel valgperiode som fastsat i hver enkelt medlemsstats forfatning. Disse udviklingsmål bør fastlægges, så snart en ny regering træder til, og de årlige budgetter bør stemme overens med udviklingsmålene for de offentlige finanser med henblik på at sikre en fast konvergens i retning af den mellemfristede målsætning.
- (9) Gennemførelsen af større strukturreformer, som fremmer holdbarheden på lang sigt, kan på grund af deres fremtidige positive virkninger berettige en ændring af tilpasningsstien i retning af den mellemfristede målsætning, forudsat at de har en konstaterbar positiv budgetvirkning, som bekræftes ved den vurdering, der foretages i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagtens proceduremæssige krav. Med henblik på at fremme økonomisk stabilisering bør ekstraordinære omstændigheder — i form af et alvorligt økonomisk tilbageslag for euroområdet eller hele Unionen eller usædvanlige begivenheder, der ligger uden for den berørte medlemsstats kontrol, og som har afgørende virkning på de samlede offentlige finanser — berettige en midlertidig afvigelse fra den mellemfristede målsætning eller fra tilpasningsstien i retning heraf, forudsat at denne afvigelse ikke bringer den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang sigt i fare.
- (10) Hvis de væsentlige afvigelser fra den mellemfristede målsætning eller fra tilpasningsstien i retning heraf ikke afhjælpes på passende vis, svækkes budgetplanernes troværdighed, og det risikerer at bringe udviklingen i den offentlige gæld ud af kurs. Med henblik på at øge troværdigheden af medlemsstaternes engagement i opfyldelsen af den mellemfristede målsætning bør en korrektionsmekanisme automatisk blive aktiveret, hvis der konstateres en væsentlig afvigelse. En troværdig korrektionsmekanisme bør fastlægges, hvilke foranstaltninger der skal træffes for at korrigere afvigelsen inden for en fast periode, idet der tages hensyn til arten og størrelsen af afvigelsen. Navnlig bør korrektionsmekanismen kompensere for afvigelser i de mellemfristede udviklingsmål for de offentlige udgifter minus diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden.
- (11) Uafhængige organer med ansvar for overvågning af de offentlige finanser i medlemsstaterne er en uomtvistelig del af effektive finanspolitiske rammer. Med henblik på at fremme budgetdisciplin og øge troværdigheden af finanspolitikken bør disse organer foretage uafhængige vurderinger af rammen med numeriske budgetregler, navnlig den mellemfristede budgetmæssige udvikling, og overvåge overholdelsen af denne ramme samt aktiveringen og anvendelsen af den tilknyttede korrektionsmekanisme.

- (12) Styrket national finanspolitisk ansvarlighed og bindende flerårige mål for den budgetmæssige udvikling kræver, at de finanspolitiske institutioner er uafhængige og råder over deres egne ressourcer, så de aktivt kan overvåge budgetudviklingen og fremsætte henstillinger gennem hele det mellemfristede budgetforløb, især hvis der konstateres en væsentlig afvigelse fra den mellemfristede målsætning eller fra tilpasningsstien i retning heraf. For at øge troværdigheden og gennemførelsen af den mellemfristede målsætning, samt af dens underliggende udviklingsmål for de offentlige udgifter og den tilknyttede korrektionsmekanisme i tilfælde af væsentlige afvigelser, bør medlemsstaternes budgetmyndigheder efterleve de henstillinger, der fremsættes i de uafhængige organers vurderinger, eller offentligt begrunde, hvorfor de har besluttet ikke at efterleve dem. I den forbindelse kan det være afgørende at forankre dette princip i national ret.
- (13) Med henblik på at give størst mulig kraft til det fælles mål for de nationale budgetregler og -mekanismer og Unionens finanspolitiske ramme, nemlig konvergens i retning af forsvarlige gælds niveauer, bør medlemsstaterne gennemføre reglerne i dette direktiv ved at indføre bindende og varige bestemmelser, fortrinsvis i forfatningen eller på anden måde, der sikrer, at de fuldt ud overholdes og efterleves gennem hele det nationale budgetforløb.
- (14) Det Europæiske Råd konkluderede på sit møde den 19. oktober 2012, at processen hen imod en styrket økonomisk og monetær union skulle bygge på EU's institutionelle og retlige rammer og være kendetegnet ved åbenhed og gennemsigtighed over for medlemsstaterne uden for euroområdet. Nationale foranstaltninger til at styrke den finanspolitiske ansvarlighed i disse medlemsstater vil fremme deres vedtagelse af euroen, og derfor bør de mekanismer, der indføres med dette direktiv, være åbne for alle de medlemsstater, der ønsker at deltage. Det bør således fastsættes, at dette direktiv finder anvendelse for de medlemsstater uden for euroområdet, som træffer beslutning om at deltage.
- (15) Det bør bemærkes, at de kontraherende parter, der har euroen som valuta, i henhold til artikel 7 i TSSS har forpligtet sig til at støtte forslag og henstillinger fra Kommissionen, hvis den som led i en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud konstaterer, at en medlemsstat, der har euroen som valuta, overskrider gældskriteriet, medmindre et kvalificeret flertal af disse medlemsstater, beregnet ved analogi efter de relevante bestemmelser i de traktater, der danner grundlag for Unionen, uden hensyntagen til den berørte kontraherende parts holdning er imod forslaget eller henstillingen.
- (16) Skønt indarbejdelsen af indholdet af TSSS i EU-retten i sin nuværende form ikke omfatter en ændring af de beslutningsprocedurer, der er fastlagt i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, bør dette direktiv ikke berøre de forpligtelser, der er indgået mellem de kontraherende parter efter artikel 7 i TSSS.
- (17) I henhold til artikel 13 i TSSS drøftes budgetpolitikken og andre spørgsmål, der er omfattet af nævnte traktat, inden for rammerne af interparlamentariske møder mellem Europa-Parlamentet og de kontraherende parters nationale parlamenter som fastsat i afsnit II i protokol nr. 1 om de nationale parlamenters rolle i Den Europæiske Union, der er knyttet som bilag til traktaterne. Dette direktiv bør ikke berøre denne praksis, eftersom sådanne drøftelser er med til at øge den demokratiske ansvarlighed i forbindelse med Unionens økonomiske styring.
- (18) Dette direktiv bør forstærke effektiviteten af stabilitets- og vækstpakten ved i endnu højere grad at forankre den i medlemsstaternes nationale ret og samtidig mindske den

mulige risiko for gentagelser og modstridende tiltag, som er en automatisk følge af, at der sideløbende med mellemstatslige aftaler findes mekanismer under EU-retten. De materielle og processuelle regler i stabilitets- og vækstpagten bør ikke blive påvirket af dette direktiv.

- (19) I henhold til den fælles politiske erklæring af 28. september 2011 fra medlemsstaterne og Kommissionen om forklarende dokumenter¹⁹ har medlemsstaterne forpligtet sig til i tilfælde, hvor det er berettiget, at lade meddelelsen af gennemførelsesforanstaltninger ledsage af et eller flere dokumenter, der forklarer forholdet mellem et direktivs bestanddele og de tilsvarende dele i de nationale gennemførelsesinstrumenter. I forbindelse med dette direktiv finder lovgiver, at fremsendelse af sådanne dokumenter er berettiget.
- (20) Målet for det påtænkte tiltag, nemlig at styrke den finanspolitiske ansvarlighed ved at fastlægge mere bindende mål for den mellemfristede budgetmæssige udvikling på nationalt plan, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre end, hvad der er nødvendigt for at opfylde dette mål —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. Dette direktiv fastsætter bestemmelser til styrkelse af den finanspolitiske ansvarlighed og den mellemfristede budgetmæssige udvikling i medlemsstaterne med henblik på at sikre opfyldelse af forpligtelserne vedrørende forebyggelse af uforholdsmæssigt store offentlige underskud.
2. Dette direktiv gælder for de medlemsstater, der har euroen som valuta, samt andre medlemsstater, jf. artikel 4.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv anvendes definitionerne af "offentlig", "underskud" og "gæld" i artikel 2 i protokol nr. 12 om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Desuden forstås ved:

- a) "ekstraordinære omstændigheder": en usædvanlig begivenhed, som ligger uden for den berørte medlemsstats kontrol, og som har en afgørende virkning på de samlede offentlige finanser, eller et alvorligt økonomisk tilbageslag for euroområdet eller Unionen som helhed
- b) "uafhængige organer": strukturelt uafhængige organer eller organer, som er udstyret med funktionel autonomi i forhold til medlemsstatens budgetmyndigheder, og som er

¹⁹ EUT C 369 af 17.12.2011, s. 14.

understøttet af nationale lovbestemmelser, der sikrer en høj grad af funktionel autonomi og ansvarlighed

- c) "strukturel saldo": den konjunkturkorrigerede offentlige saldo minus engangsforanstaltninger og midlertidige foranstaltninger.

Artikel 3

Finanspolitisk ansvarlighed og mellemfristet budgetmæssig udvikling

1. Hver medlemsstat indfører en ramme med bindende og varige numeriske finanspolitiske regler, som er specifikke for den enkelte medlemsstat, øger dens finanspolitiske ansvarlighed og effektivt fremmer indfrielse af dens forpligtelser som foreskrevet i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på det budgetpolitiske område inden for en flerårig horisont for den samlede offentlige forvaltning. Denne ramme skal navnlig indeholde følgende regler:
 - (a) der skal fastsættes en mellemfristet målsætning for den strukturelle saldo for at sikre, at den offentlige gæld i forhold til bruttonationalproduktet i markedspriser ikke overskrider den referenceværdi, der er fastsat i artikel 1 i protokol nr. 12 om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, eller at den nærmer sig referenceværdien i et passende tempo
 - (b) budgetplanlægningen skal indeholde et mellemfristet udviklingsmål for de offentlige udgifter, fratrukket diskretionære foranstaltninger på indtægtsiden, som er foreneligt med den mellemfristede målsætning eller tidshorizonten for konvergens i retning heraf. Dette udviklingsmål fastsættes, så snart en ny regering træder til i medlemsstaten, for hele valgperioden som fastsat i den pågældende medlemsstats forfatning, og de årlige budgetter skal derefter holde sig til dette udviklingsmål gennem hele perioden.
2. Den i stk. 1 omhandlede ramme skal indeholde følgende specifikationer:
 - (a) de årlige budgetter skal sikre overensstemmelse med den mellemfristede målsætning, der er omhandlet i stk. 1, litra a), eller konvergens i retning heraf, navnlig ved at sikre overholdelse af det udviklingsmål for de offentlige udgifter, der er omhandlet i stk. 1, litra b). Ved fastlæggelsen af tilpasningsstien i retning af den mellemfristede målsætning og i overensstemmelse med de proceduremæssige krav i EU-reglerne kan medlemsstaterne tage hensyn til gennemførelsen af større strukturreformer, som har direkte positive budgetmæssige virkninger på lang sigt, bl.a. ved at øge den potentielle holdbare vækst, og som derfor har en konstaterbar indvirkning på de offentlige financers holdbarhed på lang sigt
 - (b) der skal automatisk aktiveres en korrektionsmekanisme i tilfælde af en væsentlig afvigelse fra den mellemfristede målsætning eller tilpasningsstien i retning heraf. Denne mekanisme skal omfatte en pligt til at gennemføre foranstaltninger med henblik på at korrigere afvigelsen over en fast periode, idet der tages hensyn til arten og størrelsen af afvigelsen, og hvor der særligt kompenseres for afvigelser fra udviklingsmålet for de offentlige finanser som omhandlet i stk. 1, litra b).
3. Medlemsstaterne sikrer, at en midlertidig afvigelse fra den mellemfristede målsætning eller tilpasningsstien i retning heraf, med en tilsvarende justering af udviklingsmålet for de offentlige udgifter som omhandlet i stk. 1, litra b), alene er berettiget i tilfælde af

- ekstraordinære omstændigheder, forudsat at en sådan afvigelse ikke bringer den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang sigt i fare. En midlertidig afvigelse som følge af ekstraordinære omstændigheder betragtes ikke som væsentlig ved anvendelse af stk. 2, litra b), og indebærer ikke aktivering af den korrektionsmekanisme, der er omhandlet i stk. 2, litra b).
4. Medlemsstaterne udpeger uafhængige organer til at overvåge overholdelsen af de i stk. 1 og 2 omhandlede bestemmelser. De uafhængige organer foretager offentligt tilgængelige vurderinger af:
 - (a) hensigtsmæssigheden af den mellemfristede målsætning, jf. stk. 1, litra a), samt af udviklingsmålet for de offentlige udgifter, jf. stk. 1, litra b). Denne vurdering skal særligt tage hensyn til troværdigheden af de underliggende makroøkonomiske fremskrivninger, detaljeringsgraden af de planlagte offentlige udgifter og indtægter samt til de større strukturreformers potentielle direkte positive budgetvirkninger på lang sigt
 - (b) overholdelsen af den mellemfristede målsætning og af udviklingsmålet for de offentlige udgifter, herunder tilstedeværelsen af en alvorlig risiko for en væsentlig afvigelse fra den mellemfristede målsætning eller tilpasningsstien i retning heraf
 - (c) forekomster eller ophør af ekstraordinære omstændigheder som omhandlet i stk. 3.
 5. Medlemsstaterne sørger for, at de uafhængige organer i tilfælde af en væsentlig afvigelse som omhandlet i stk. 2, litra b), opfordrer budgetmyndighederne til at aktivere korrektionsmekanismen. Efter aktivering af korrektionsmekanismen skal de uafhængige organer foretage offentligt tilgængelige vurderinger af:
 - (a) de planlagte foranstaltningers overensstemmelse med den fastlagte korrektionsmekanisme, især med hensyn til hvorvidt der kompenseres tilstrækkeligt for afvigelserne fra udviklingsmålet for de offentlige udgifter, der er fastlagt i overensstemmelse med stk. 1, litra b)/d)
 - (b) fremskridt med korrektionen i løbet af den fastlagte tidshorisont
 - (c) forekomster eller ophør af ekstraordinære omstændigheder, som kan berettige en midlertidig afvigelse fra korrektionskursen.
 6. Medlemsstaterne sikrer, at budgetmyndighederne i den berørte medlemsstat efterlever de henstillinger, som de uafhængige organer fremsætter i de vurderinger, der er omhandlet i stk. 4 og 5, eller giver en offentlig begrundelse for, hvorfor de har valgt ikke at efterleve disse henstillinger.
 7. Medlemsstaterne sørger for, at de i stk. 4 omhandlede uafhængige organer:
 - (a) har retlig status i henhold til nationale love eller bindende administrative bestemmelser
 - (b) ikke modtager instrukser fra den berørte medlemsstats budgetmyndigheder eller fra noget andet offentligt eller privat organ
 - (c) har beføjelse til rettidigt at kommunikere med offentligheden
 - (d) består af medlemmer, der nomineres og udpeges på basis af deres erfaring og kvalifikationer inden for offentlige finanser, makroøkonomi og budgetforvaltning, og at dette foregår ved hjælp af gennemsigtige procedurer

- (e) råder over passende og stabile ressourcer til at varetage deres opgaver effektivt
- (f) har omfattende og rettidig adgang til oplysninger med henblik på at varetage deres opgaver.

Artikel 4

Deltagelse blandt de medlemsstater, der ikke har euroen som valuta

1. Enhver medlemsstat, der ikke har euroen som valuta, er bundet af dette direktiv, forudsat at den meddeler Kommissionen sin beslutning herom. Denne meddelelse skal indeholde den dato, fra hvilken den berørte medlemsstat anmoder om at være bundet af dette direktiv.
2. Kommissionen offentliggør den meddelelse, der er omhandlet i stk. 1, i *Den Europæiske Unions Tidende*. Den får virkning på den dato, der er meddelt af den berørte medlemsstat, eller på datoen for den berørte medlemsstats indførelse af euroen, afhængigt af hvad der kommer først.

Artikel 5

Rapporter

Senest den 30. juni 2024 og derefter hvert femte år forelægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af dette direktiv, som udarbejdes på grundlag af relevante oplysninger fra medlemsstaterne.

Artikel 6

Afsluttende bestemmelser

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 30. juni 2019. De tilsender straks Kommissionen disse love og bestemmelser.
2. Lovene og bestemmelserne skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.
3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 7

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 8

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne
Formand